

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ע"ט
פרשת כי תשא
שבת פרה
תשפ"ג

תוכן העניינים

- של"ס כי תשא פרה תשפ"א
- ליל ש"ק כי תשא תשפ"ב – אופרוף ויארציט
- של"ס כי תשא תשפ"ב – אופרוף ויארציט
- של"ס שמיני פרה תשפ"ב
- אחר הבלה תצווה תשפ"ב / הרה"ק רבי משה מרדכי מפילוב זי"ע
- אחר הבלה תצווה תשפ"ג / הרה"ק רבי העניך מאלכסנדר זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאו רחוב חזון איש 78

ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א

ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארא פארק

ביהמ"ד אמשינאו 4408-15th Ave.

וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאו 144 Rodney st.

מאנסי

ביהמ"ד ווארק 10 Maple ter.

לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

גליון זה נודב לע"נ
מרן אדמו"ר הרה"ק רבי יצחק זי"ע
בן מרן אדמו"ר הרה"ק רבי יוסף זי"ע

הונצח ע"י

הגה"צ רבי ישראל ארנסטר שליט"א
ח"ב"ג

הגה"ח רבי אברהם שמעון מארילוס שליט"א
ח"ב"ג נ"ב"ק מרן אדמו"ר זי"ע

הרב יצחק קאליש שליט"א
בן כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

הר"ד יצחק מאנדלבוים הי"ו

הר"ד יצחק מעריל הי"ו

הר"ד יצחק קופעץ הי"ו

הר"ד יצחק ווייסבראד הי"ו

ירושלים עיה"ק

הר"ד יצחק לאנדא הי"ו

צפת ת"ו

לרפואת שמחה בונם בן פוריה פינא

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאו

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון

amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס

או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

סעודה שלישית

פרשת כי תשא – שבת פרה תשפ"א לפ"ק

ילכו בה, לבא מזה לעבודת השם יתברך תמיד. והשיב הבעש"ט וצללה"ה שזהו ענין הגבהות, שאם האדם מתנהג בדרך לא טוב, והוא רחוק מהשם יתברך, התחלת תיקונו הוא מצד הגבהות, שיעבוד את ה' להתפארות, ויעשה שלא לשמה (פסחים נ:) ומתוך שלא לשמה יבא לשמה, נמצא שהגבהות מטהרת הטמאים הרחוקים מהשם יתברך. אך יזהר שיגבה לבו בדרכי ה', להתקרב דווקא.

ומטמא את הטהורים ח"ו, היינו אלו שנתקרבו כבר להשם יתברך, שאם אצלם יתערב גבהות ח"ו, אזי יתועב לפני ה'. אלא ישפיל עצמו לפני אחרים, ולא ידמה לו שהוא גדול מחבריו, אף כשרואה שאינם עושים כמוהו.

וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר. דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה, אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה על, ונתתם אתה אל אלעזר הכהן והוציא אתה אל מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו וגו'.

ובכתר שם טוב (אות שצ"ג) מביא מה שלימד הבעל שם טוב זלה"ה שכל המצוות הם נצחיות, ואף שבפועל הם מוגבלים בזמן ובמעשה, מכל מקום כל התורה צריכה להמצא תמיד בכל זמן בדרך חכמה ושכל, שיוכל לקיים כל מצוה בדרך רמוז.

ושאלו את הבעל שם טוב ז"ל על ענין פרה אדומה, שמטהרת טמאים ומטמאה טהורים, היכן רמוזה בה הדרך

פירוש, כי השטן הוא סמא"ל בגימ' ענו"ה, והוא שואל, למה לכם ענוה ושפלות, אדרבא תשמרו על כבודכם, שלא יהיה מרמס לרגלי עמי הארץ.

ומאיך כשמתחזק ברוחו בא היצר בטענה, הלוא רק אומות העולם אוחזין במדת התפארות והגאווה, אבל אברהם אבינו אמר אנכי עפר ואפר, וכן משה ואהרן אמרו נחנו מה, ורק נבוכדנצר אמר אדמה לעליון, וסנחרב אמר מי בכל אלהי וגו'. על כן מייעץ התורה, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך, על שמך, כי משה הוא בחי' הדעת, שיעשה בדעת ובתחבולות מלחמה נגד היצה"ר, שאם משפילו וטוען לפניו, שיהא עניו ושפל וכו' לא ישמע לו, אלא אדרבה יגביה ליבו, וזהו ויקחו אליך פרה אדומה, שהגאווה נקראת פרה (כמ"ש במשנה דר"ה פ"ג כל השופרות כשרין חוץ משל פרה מפני שהוא קרן וכו', וזה רומז לקרני רשעים), ואדומה רומז לחטא, כי הגאווה

ובספה"ק תולדות יעקב יוסף (חקת אות א) מבאר הכתובים בדרך זה, וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר זאת חקת התורה וגו', נאמר כאן גם משה וגם אהרן, הכוונה בזה, שיאמרו לישראל שיקחו לעצמם מדריגות משה שהוא השפלות, כמ"ש והאיש משה עניו מאד וגו'. וגם את מדריגות אהרן, שהיה לו בגדי קודש לכבוד ולתפארת, דהיינו בחינת ויגבה ליבו בדרכי ה', וצריך להשתמש בשתי מדות אלו. וזאת היא חקת התורה, דהיינו כללים גדולים וחוקים טובים, להיות לו עזר נגד היצה"ר בכל עניני התורה. שאם היצה"ר משפילו שאינו ראוי להתקדש, יאחז כנגדו מדת התפארת ויאמר שמצד נשמתו ראוי הוא לכך. ואם היצה"ר מגיס רוחו, שכבר הוא קדוש וטהור, אז ישפיל עצמו מצד גסות חומר.

וזה מה שפירש רש"י לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר, מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה וכו'.

מנסיעותיו להרה"ק הרבי ר' אלימלך זצללה"ה פגע באמצע הדרך באחד שהיה מתפלל בהתלהבות, עד כדי כך שנתפעל מתפילתו, ופעל עליו שיבוא עמו אל הר"ר אלימלך זי"ע, וכשבא האיש ההוא אל ר"ר אלימלך לא רצה הרבי ליתן לו שלום. והחסרון שלו היה, שעבודתו היה חשוב לו בעיניו וזהו ענין פרה אדומה, שמטמא טהורים, היינו שמראה לו שאין לו להתגאות בעבודתו.

הוא שורש העבירות. אבל כאן ייקח מידה זו.

וזהו מה שרמזו חז"ל בדבריהם, תבוא אמו, היא הפרה הרומזת למדת הגאווה, ותקנה צואת בנה, של היצה"ר. והכוונה בפסוק 'אשר לא עלה עליה עול' היינו עול מלכות שמים. ע"י שישתמש בגאווה לש"ש, ובזה נעשה הרע כסא אל הטוב, עכתוד"ק.

כ"ק אאזמו"ר זצללה"ה סיפר (אמ"ק פר' חוקת) שהרבי מלובלין זצללה"ה באחד

*

לרצון לפני אדון כל, כאילו קיימנו והקרבנו הקרבנות וגם הפרה בהזאת שלישי ושביעי. ועל ידי קריאתה על כל פנים נטהר טהרה רוחניות לכבוד הרגל הבא עלינו.

ומרחיב בביאורים נפלאים בעניני תשובה הרמוזים בפרשת פרה, ונביא אחד מהם, ושרף את הפרה לעיניו (שם יט, ה). שישורף את החטאים הנקראים

ועוד מצינו לענין העבודה של פרה אדומה בזה"ז בספה"ק עבודת ישראל (פרשת פרה) וידבר ה' כו' זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר. למה נאמר תיבת לאמר, לרמז שאפילו בזמן הזה שאין לנו בית המקדש לעשות פרה כתיקונה, ונשלמה פרים שפתינו, ויקרא הפרשה בתורה, וזהו לאמר וכו', ובזמן שאין בית המקדש קיים דבר שפתינו

והחרטה וזל"ק, ומלמד אותנו הכתוב להתוודות בדרך הזה שאנחנו בטוחים בחמלתו יתברך שמו, שירחם עלינו וימחול לנו על חטאתינו, ולא בעצבות שמפרש את חטאיו ומעורר דינים על עצמו, כי אם בבטחון גדול, כמאמר הכתוב ומודה ועוזב ירוחם, עכל"ק.

יעזור השי"ת שנזכה להיטהר לפניו ית', ונאכל שם מן הפסחים ומן הזבחים ונזכה לביאת משיח צדקנו במהרה אמן.

פרה, כמ"ש (הושע ד, טז) כי כפרה סוררה סרר ישראל, וישרוף זה בתשובה. לעיניו, הכוונה, שיתחרט על החטאים שעשה לעיני הקב"ה, ויאמר איך עברתי עבירה בחדרי חדרים ואמרתי מי רואני ומי יודיעני הלא הקב"ה מלא כל הארץ כבודו ועיני ה' משוטטות בכל הארץ, וכמו שאמר החכם אל תמרה את אדוניך והוא רואה אותך.

ומצאנו בנועם אלימלך (לקוטי שושנה) את הדרך ילכו בו בענין התשובה

אמרים

מבקשים כפרה על חטאתינו, הקב"ה רוצה לטהר אותנו. וזהו פרה רוצה להניק, שהקב"ה מזמין לנו טהרה. וידועים דברי הזוה"ק (ח"ב ה:) אמר רבי יהודה, אלמלי הוו ידעין בני נשא רחימותא דרחים קב"ה לישראל, הוו שאגינ ככפיריא למרדף אבתריה.

לקשר פרשת כי תשא עם פרשת פרה. בפרשת כי תשא נכתב מעשה העגל, ופרשת פרה הוא התיקון לכך, כמ"ש תבוא אמו ותקנח וכו', ואולי ניתן להוסיף רמז בזה, עפ"י מאחז"ל (פסחים קיב.) יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק. שיותר ממה שאנו

וזרקתי עליכם מים טהורים וגו', ומכל גלוליתכם אטהר אתכם ונתתי לכם לב חדש וגו'. ומה השייכות של הפטרה זו לפרשת פרה. אלא מזה מבואר דענין טהרת הפרה, הוא שמטהר משורש היצר הרע, ובדרך ממילא מטהר מכל טומאה, ודו"ק. ויה"ר שנטהר ונתקדש בקדושה של מעלה.

ענין טהרת פרה קשור לטומאת מת, ובזמנינו זכר לזמן הבית עוסקים בעניני טהרת הלב, אך הרה"ק רבי צדוק זי"ע (פרי צדיק פרה, ז') מביא ראי' נפלאה שעיקר טהרת פרה קשור לטהרת הלב, שכן הפטרה הוא תמיד מענין הפרשה, ובהפטרות פרשת פרה, אינו מדבר כלל מטהרת הטומאות, אלא רק מטהרת הלב מהחטאים ועונות כמו שנאמר

*

פ.ח.). ויום השביעי מרמז על יום השבת, ואם בשני הדברים האלה הוא מתחטא ומטהר, אז ודאי יטהר.

בספה"ק באר מים חיים (פרשת חקת) הוא יתחטא בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר. יום השלישי ירמוז על התורה הקדושה, הנקראת אוריאן תליתאי (שבת

ליל שבת קודש

פרשת כי תשא תשפ"ב לפ"ק

שבת אופרוף ושבת יארציט

וראה עוד מה שכתב עה"פ ושמרו בני ישראל וגו' (לא, טז) שתוספת הנשמה היתירה, נקראת שבת, ותכלית שמירת השבת, היא השגת עולם ששמו שבת, ועל ידי שמירת שבת בעולם הזה זוכים להשיג דרגא זו לעוה"ב, כי אי אפשר שישגיג אדם בעלותו לעולם העליון איזה דבר, זולת אם כבר היה לו ענף ממנו בהיותו בעולם הזה, וזהו 'ושמרו בני ישראל את השבת' בעוה"ז, עי"ז יזכו 'לעשות את השבת', פירוש שבאמצעותו תזכרו להשיג תענוג הנפש בעולם העליון.

הרה"ק ר' העניך מאלכסנדר זי"ע (שהיום חל יומא דהילולא דיליה), אמר שאף מי שאינו יכול להשיג ענין השבת, מכל מקום יכולים להשיג מאורו, על ידי

ואתה דבר אל בני ישראל לאמר, אך את שבתותי תשמורו כי אות הוא ביני וביניכם לדורותיכם, לדעת כי אני ה' מקדישכם (לא, יג).

ובאור החיים הק' מבאר אומרו 'אות הוא', שלא יאמרו ששבת אפשר להשיגו, שהרי מורגש בו מנוחה ועונג, לזה נאמר, כי אות הוא, פירוש כל המנוחה והעונג הנרגש לישראל ביום השבת אינו אלא 'אות' וגו', פירוש סימן לטובה הגנוזה בו, שהיא עולם שכולו שבת, שדרגות אלו אי אפשר להשיגם, כי אם קצת על ידי מצות השבת, דהיינו בכח הנשמה יתירה, עכל"ק. וכדאיתא בגמ' (ברכות נו, ב) שבת אחד מששים לעולם הבא.

רמוז בו, שענין החרוזים הרי הם באים כדי לשלב שני דברים. ולכן אף עושים חרוזים בשמחת חתן וכלה, שמרמז על שילוב שני ענינים, וכן רומז לענין הגאולה ע"י החיבור שבין כנסת ישראל להקב"ה (עיין רמתים צופים מע' פשיסחא אות קיא).

ומעתה זהו הפירוש, 'המאחרים לצאת מן השבת, וממהרים לבא' להשבת שלאחריה, דהיינו השבח של אוהבי ה' זרע אברהם אוהבו, אשר באים לשלב בין שתי השבתות, כי הרי עיקר השבת הוא שכל השבוע שלאחריו יקבל מבחינת שבת, עד כדי שלא יהא באמצע בחינת ימות החול, אלא ימים מורמים בכח זה שהם בין שני שבתות.

השבחין שמזמרין בשבת קודש, ובזה ביאר מה שנאמר בזמר של האריז"ל 'אזמר בשבחין', שע"י מה שאומר את הזמירות של שבת, 'למיצל גו פתחין', בזה יכולים להכנס לקדושת השבת.

אחד מן החסידים שעוד נסע להרבי מלובלין זצ"ל היה בשבת קודש אצל הרבי ר' בונם זצ"ל ושאל את הרר"ב, על מה דאיתא בזמר 'כל מקדש' 'המאחרים לצאת מן השבת וממהרים לבוא'. דלכאורה היה צריך להיות להיפך, דמקודם באים לשבת ורק אחר כך יוצאים ממנו, והשיב לו הרר"ב, 'וועט עס דאך נישט אויסקומען צום גראם' (הרי החרוז לא יתאים), עכל"ק. וביאר הרה"ק ר' העניך את הדברים האלו, שאינם מליצה בעלמא, אלא סוד

*

זי"ע, שכיון שבני לוי לא היה להם שייכות להחטא, על כן קורין להם לעלות לתורה במקום זה, כי אין ראוי להעלות לתורה את מי ששייך לענין

בפרשה זו פרשת כי תשא עליית כהן ולוי ארוכה עד מאד, ועד עליית שלישי כבר גומרים חלק גדול מהפרשה, ומובא טעם מהרה"ק מאוסטראווצע

חז"ל (ע"ז ד:) שלא היו ישראל ראויין לאותו מעשה אלא ליתן פתחון פה לבעלי תשובה וכו' עיי"ש, נמצא שכל ענין החטא נסתבב בכדי להורות דרך תשובה לרבים, לכן הקדים הכתוב את עיקר המטרה של הפרשה, שהוא להורות תשובה, וההמשך הוא רק סיפור השתלשלות הענין.

החטא שקורין בו בתורה, ובעליית שלישי הרי כבר מיירי בענין אחר. והנה מחצית השקל בא לכפר על חטא העגל, ולכאורה קשה א"כ אמאי מתחיל התורה בפרשת כי תשא בענין מחצית השקל הבא לכפר, עוד לפני שנכתבה פרשת חטא העגל בתורה. וביאר כ"ק אדמו"ר מסקולען זצוק"ל על פי דברי

סעודה שלישית

פרשת כי תשא תשפ"ב לפ"ק

שבת אופרוף ושבת יארצייט

אמנם כבר הקשה הרמב"ן למה לא פרט הכתוב מעלות אלו בתחילה, בעת שקיבל משה את הלוחות, וכבר שם היה אפשר לומר 'כתובים באצבע אלוקים משני עבריהם מזה מזה' וגו'. ובתפארת שלמה מבאר, דהנה יש צדיקים גבוהים מאד אשר כל ענינם הוא מס"נ לכבוד השי"ת, והמה נקראים לוחות הכתובים באצבע אלוקים, היינו שנוהגים במסירות נפש לאלקים, וכמו שדרשו חז"ל עה"פ (ערובין נד.) חרות על הלוחות, אל תקרי חרות אלא חירות, אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתורה, כי הוא באמת בן חורין מסט"א.

ויתן אל משה ככלותו לדבר איתו בהר סיני שני לוחות העדות לחת אבן כתובים באצבע אלוקים (לא, יח). הנה כאשר קיבל משה את שני הלוחות לא נאמר אלא שהם כתובים באצבע אלוקים, אבל בהמשך, בעת שמשה ירד אל העם נאמר, ויפן וירד משה מן ההר ושני לוחות העדות בידו, לוחות כתובים משני עבריהם מזה ומזה הם כתובים, והלוחות מעשה אלוקים המה, והמכתב מכתב אלוקים הוא, חרות על הלוחות (לב, טז). כלומר שהלוחות היו מעשה ניסים שיכלו לקרוא את הכתוב בו משני עבריהם.

משני הצדדים כדי שיהא גם הבחינה של מסירות נפש על בני ישראל, ולכן בע"כ אתה צריך למחול חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך וגו' מהלוחות הכתובים משני עבריהם, שרומז למסירות נפש משני הפנים.

והנה בעל ההילולא כ"ק אזמור' זצלה"ה אין צריך לתאר את דבקות הבורא שלו, ובפרט לאלו שזכו לחסות בצילו שראו בעיני בשר את גודל דביקותו בהשי"ת, וכמו כן כידוע היה מצטער בצרתן של ישראל ועיניו היו תמיד מלאות דמעות על צרות ישראל.

וכפי שפירש את הפסוק הזה, ועתה אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת. תיבת 'נא' לכאורה אינו מובן, אלא משה רבינו היה לו ב' בקשות גדולות מהקב"ה, א' שימחול להם לישראל על חטא העגל, ב' שיוכל להיכנס לארץ ישראל, ואמר לו הקב"ה ברור לך א' מהם, וזהו מה שאמר משה רבינו, ועתה אם תשא חטאתם, ואם

אך משה רבינו היה נעלה מזה, שמלבד שהיה במס"נ כל ימיו לכבוד השי"ת, גם מסר נפשו תמיד עבור טובת בני ישראל, כמ"ש (שמות לב, לב) ואם אין מחני נא מספרך וגו'. וכן בתנא דבי אליהו (רבה פרק ד') מפני מה זכה משה למאור פנים וכו', שכל ימיו היה מצפה וכו' ועל כבודן של ישראל וכו'. ולכן מצינו כשראה מעשה החטא, אמר להשי"ת כיון שלא יכולתי עד עתה להעלותם שלא יבואו לחטא הזה, אם כן צריך אני מעתה לנטלם ולנשאם ביתר שאת וז"ש הודיעני נא את דרכיך (לג, יג), שידע איך להיטיב עמהם, ואז גלה לו הקב"ה הי"ג מכילין דרחמי.

ולכן כשגילה מסירות נפשו עבור ישראל היו הלוחות כתובים משני עבריהם, רומז לב' מיני מסירות נפש, האחת לה', והשנית לעמו בית ישראל. ולכך אמר משה, שאם מסירות נפשו לכלל ישראל אינו מועיל, מחני נא מספרך אשר כתבת, כי על כן נכתבו

לא) קול ברמה נשמע וגו', והקב"ה משיבה יש שכר לפעולתך נאם ה' וגו', ושבו בנים לגבולם. ועפ"י הדברים האלו ביאר, שאדרבא יעקב אבינו הצטער על שלא נפל בחלקו להקבר בבית לחם, שהרי שם תעמוד רחל אמנו לעזרה לבניה כשהיא בוכה ומבקשת עליהם רחמים בימי נבזוראדן, ועל זה בכה כעת הבחיר שבאבות על שהוא לא יזכה לעמוד עמה שם, ולהושיע את ישראל בזעקם בצר להם.

על כן תפילתינו עתירה בעידן שמחה, בזכות בעל ההילולא, שמח תשמח רעים האהובים, שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחה, שיתברכו בתוך כלל ישראל בבני חיי ומזוני רוויחי, שפע ברכה והצלחה ושמחה ונחת מכל יוצאי חלציהם, דורות ישרים מבורכים, ונזכה במהרה לגאולה ברחמים אמן.

אין' אם אי אפשר לי לבקש ב' בקשות, מחני 'נא', אין נא אלא לשון בקשה, דהיינו מחה את הבקשה שבקשתי בשבילי, כדי שתתקבל הבקשה שבקשתי עבור כלל ישראל.

וכמו כן פירש בעל ההילולא הא דמצינו בפר' ויצא, בעת שראה יעקב את רחל נאמר שם, וישא קולו ויבך, וברש"י שם, לפי שצפה ברוח הקודש שאינה נכנסת עמו לקבורה, עכ"ל. והנה לפי פשוטו נלמד שיעקב אבינו הצטער על שלא תכנס עמו לקבורה במערת המכפלה, אמנם בעל ההילולא פירש, על פי דברי רש"י עה"פ ואני בבואי מפרן וגו'. דע לך שע"פ הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבזוראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנא' (ירמיה

לאחר אמירת לחיים

ברמב"ם ריש הלכות אישות, מבאר מה היה דרך הנשואין קודם שנצטוו מסיני, וזל"ק, קודם מתן תורה היה אדם פוגע אשה בשוק אם רצה הוא והיא לישא אותה מכניסה לביתו וכו' ותהיה לו לאשה, כיון שנתנה תורה נצטוו ישראל שאם ירצה האיש לישא אשה יקנה אותה תחלה בפני עדים ואחר כך תהיה לו לאשה וכו'.

הרי לנו בדברי הרמב"ם שנעשה שינוי ביסוד הנישואין, שכן קודם מתן תורה היה ענין ההכנסה לביתו עיקר, שהוא ענין גשמי, ואחר מתן תורה נהפך כל ענין האישות להיות נפעל על ידי מצוות נתינת קידושין, הרי לנו שנהפך המהות של לישא אשה להיות ענין רוחני. ובזה אפשר לפרש ענין קדימת שבת עליה לתורה לפני הנישואין, להורות

שע"י התורה נשתנה כל מהות ענין הנישואין להיות ענין רוחני.

וכן מצינו בפרשה, ומשה יקח את האהל ונטה לו מחוץ למחנה וגו' וקרא לו אהל מועד, והיה כל מבקש ה' יצא אל אהל מועד וגו' (לג, ז). וברש"י והיה קורא לו אהל מועד, הוא בית ועד למבקשי תורה. והיה כל מבקש ה', מפרש רש"י, מכאן למבקש פני זקן [שקנה חכמה] כמקבל פני השכינה.

והנה בתחילה קרא לו אהל מועד, כיון שלומדים שם תורה ואח"כ נאמר והיה כל מבקש ה' וגו', ולכאורה היה צריך לומר כל מבקש תורה וכו', אלא מבואר שהמבקש השראת השכינה הוא רק ע"י כח התורה.

סעודה שלישית

פרשת שמיני – שבת פרה תשפ"ב לפ"ק

של אמונה ותמימות, וזהו הענין שקבעו כאן בפרה אדומה לעשות חוק בלא טעם. וזהו דברי ר' משה הדרשן, תבוא אמה היינו פרה אדומה, שהוא חוק בלי טעם, שקיומו מורה על תוקף אמונה. ותקנת צואת בנה שתכפר על חטא העגל, שהיה שם חיסרון אמונה.

ובישמח ישראל (שמיני א) מרחיב ביסודן של דברים, בהקדם דברי חז"ל עה"פ זה הדבר אשר צוה ה' תעשו וירא עליכם כבוד ה' (ט, ו), ולא נתבאר מהו הדבר שצריך לעשות, ודרשו חז"ל 'זה הדבר', אמר להם משה לישראל 'אותו יצה"ר תעבירו מלבבכם', ותהיו כולכם ביראה אחת ובעצה אחת לשרת לפני המקום, עיי"ש.

זאת חקת התורה וגו' ויקחו אליך פרה אדומה וגו'. וברש"י (יט, ב) חקה, גזירה היא מלפני ואין לך רשות להרהר אחריה, ע"כ. כלומר שהיא חוק בלא טעם. ובהמשך מביא רש"י ממדרש אגדה מר' משה הדרשן, שהפרה היא ענין של 'תבוא אמו ותקנת הצואה. כך תבוא פרה ותכפר על העגל'. נמצא דיש כאן טעם, שבא לכפר על עוון העגל.

וביאר אא"ז הרה"ק מווארקי זי"ע, דבאמת היא חוקה, ומה שאמרו טעם, זהו כדי להסביר אמאי קבעו כאן דוקא מצוה בלא טעם, ועל זה אמרו, שכיון שכל חטא העגל נצמח מזה שלא ידעו היכן משה, ועשו חשבונות, ומזה באו לידי טעות עד שעשו את העגל. ולכן מעתה יש לתקן הדבר ולהתנהג בדרך

יוכל לקבל אורו יתברך שהאיר לנו. אך ההכנה האמיתית הוא הכנעה וביטול, וזה בא על ידי זה שמתבונן בגדלות הבורא, כמו"ש דוד המלך בתהילים (ח), (ד) 'כי אראה שמיך מעשה אצבעותיך' וגו'. ודוקא זה גורם שנעשה שפל בעיניו, ומתעורר אצלו ההרגשה של ביטול, בבחינת 'מה אנוש כי תזכרנו', ונופל עליו פחד הבורא יתברך. ואז נעשה ראוי לקבל את שפע הבורא. וזהו מאמר הרה"ק רבי בעריש מביאלע זצלה"ה זי"ע ש'אפר כירה מוכן הוא' (מס' ביצה ב.). כלומר, שההכנה הראויה הוא, להיות בבחינת אפר.

וכל ההכנה למצוות צריך להיות בדרך של ביטול, וכמאמר הרה"ק הרבי ר' בונם זצלה"ה על מה שאומרים בשחרית דשבת קודש, שוכן עד מרום וקדוש שמו, שהקב"ה מרומם על הכל, וא"כ איך נוכל לפתוח פה להללו ולשבחו, לזה ממשיך הפייטן, וכתוב רננו צדיקים בה', היינו בזה שכתבת

הנה אנשי דור המדבר, לאחר קבלת התורה, היו במדרגה גבוהה עד מאד, וכאשר לפי חשבונם התאחר משה לירד מן ההר, הרגישו שנחסר להם מאורם שהיה להם עד עתה. והן בני ישראל דימו בנפשם כי כל מדרגתם שהיה להם עד עתה, הרי זה בזכות הכנתם הגדולה לקבלת התורה, ולכן עתה שירדו ממדרגתם, חשבו שזה מחמת שמשה רבינו אינו נמצא, לכן אינם יכולים לקבל השפע הראוי להם מצד הכנתם, אך לא תלו בעצמם שום חסרון מצד המקבל, וזהו שאמרו (שמות לב, א) כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים, לא ידענו מה היה לו', היינו איזה חסרון נעשה בו, שאינו יכול עתה להנהיגנו. ובאמת זכו לכל דרגות הללו לא ע"י הכנתם, אלא ע"י קדושת משה רבינו. ובזה שתלו דרגתם בהכנת עצמם, נכשלו רח"ל.

והן אמת שכל איש ישראל צריך לעשות הכנה דרבה, לפני כל מצוה ומצוה, למען

תוכלו לבא ח"ו לחסרון, ולכן אל תעשו כזאת, אלא תתנהגו בדרך של ביטול, ורק 'את הדבר אשר צוה ה' תעשו'.

ובזה מבאר המשך דברי חז"ל, והיו כולכם בעצה אחת וכו'. פירוש אם כל אחד מכין עצמו בכוחות עצמו, לפי בחינתו ומדרגתו, אי אפשר שתהיו באגודה אחת ובעצה אחת, כי אין הכנה של אחד דומה לחבירו, וכל אחד נמצא בדרגא אחרת. אבל אם תשיגו את האמת, שלפי ערך גדלות הבורא, אחר כל ההכנות עדיין אינו כלום, אלא תקיימו את המצוות מתוך הכנעה ושפלות, היינו רק מצד ההכרח לקיים גזירת המלך, שבזה כל ישראל שוים לטובה, אזי תוכלו להיות כולכם בעצה אחת, וביראה אחת.

ומעתה יתבאר הכתוב, זה הדבר אשר צוה ה' תעשו, כאשר יעשה את המצוות רק מצד ציווי ה', שברוב רחמיו וחסדיו מקרב אותנו לעבודתו, או אז, וירא

בתורתך וציווית להודות לך, כמ"ש ולעבדו בכל לבבכם, ודרשו חז"ל (תענית ב.) זו תפילה, לכן אנחנו מוכרחים לקיים מצות המלך ולהתפלל לפניו.

וזהו מאמרו של הרבי מלובלין שביאר את הגמרא בראש השנה (טז.) למה תוקעין בראש השנה וכו' רחמנא אמר תקעו, ע"כ. היינו שזה הוא הכוונה הנבחרת בכל המצוות, שאנחנו עושים את מצוות ה', אף אם לא נדע שום טעם, ולא נרגיש שום אור ונעימות, ונעשה אותה מתוך ביטול לציווי הבורא יתברך.

ולכן עתה בהקמת המשכן, שבא לתקן חטא העגל, כשקרבו אל אהל מועד, ראה משה רבינו שנגמר בדעתם, שהכינו את עצמם להשראת השכינה כראוי וכנכון, כמ"ש ויקרבו כל העדה ויעמדו לפני ה' היינו בדביקות נפלא. לזה הזהירם משה רבינו, זה הדבר וגו', אותו היצה"ר אשר היה לכם מאז בעת החטא להלך בגדולות ונפלאות, תעבירו מלבבכם, כי ח"ו אם יחסר לכם האור

עבודת הקרבנות, מניחין מעט מן האפר אצל המזבח והשאר מוציין לחוץ, אך כאן במצות פרה, כל עיקר העבודה הוא עם האפר. ואולי בא לרמז, שבכדי לקבל את ההתחדשות של פרשת החודש, צריך להקדים לה טהרה, שהיא ההכנה על ידי שהאדם משים עצמו כאפר, שאז נעשה ראוי להשראת השכינה, ובזה יקבל את ההתחדשות לקראת חג הפסח.

יה"ר שנזכה להכין עצמינו להשראת השכינה, וגאולת עולם על ראשינו, אמן.

אליכם כבוד ה', תהיו ראויים שיתגלה קדושתו עליכם, עכתוד"ק.

והנה ידועים דברי הירושלמי (מגילה פ"ג ה"ה) רבי לוי בשם רבי חמא בר חנינה, בדין הוא שתקדים החודש לפרה, שבאחד בניסן הוקם המשכן, ובשני נשרפה הפרה, ולמה פרה קודמת, שהיא טהרתן של כל ישראל.

ונראה לומר, דהנה העבודה של הפרה נעשית דוקא ע"י אפר, משא"כ בכל

אחר הבדלה

פרשת תצווה תשפ"ב לפ"ק

השבוע (י"ד באדר) הוא יומא דהילולא של הרה"ק ר' משה מרדכי מפילוב, היה נינו של הרבי מקאצק זי"ע, שכן היה בנו של הרה"ק ר' ישראל מפילוב, בן הרה"ק ר' דוד'ל קאצקער.

הרה"ק רבי ישראל מפילוב רצה להשתדך עם אה"ז הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע, וכאשר הדבר לא עלתה בידו, הצטער על כך, שאלו אותו מקורביו, לצער מה זו עושה, אמר שפעם היה הרבי מאמשינאוו בשבע ברכות בקאצק. והעמידו משקה על השולחן ומזגו כוסות הרבה לפני הרבי מאמשינאוו ושתה עימהם, ואח"כ חזרו עימו לאכסניא ושוב ישב ושוחח עימם והגישו לו גם שם משקה, ובחוף חיכו חסידים שבאו להיפרד ממנו, ורצו לראות איך מקבל את חסידיו אחרי שתייה כל כך מרובה, פתאום הרגישו על פני הרבי יראה גדולה, כעבור רגע פתח את הדלת וקיבל את חסידיו כרגיל, כאילו לא קרה דבר, ונתפעל מכך מאד, על כן רצה להשתדך עימו.

הרה"ק ר' משה מרדכי נולד ביום ז' אדר וביום הפורים נימול, ועל כן קרא לו אביו שמות מענינו של יום, משה, משום ז' אדר, ומרדכי ע"ש מרדכי הצדיק. ולפלא שאף נסתלק ביום הפורים, ביום הברית.

בקיאותו בכל חדרי התורה היתה לשם דבר. דודו זקנו האבני נזר, אמר עליו כי הוא 'ארון ספרים'. אביו הרה"ק רבי ישראל היה נוהג להעניק לו מעות לאחר שנבחן אצלו

על דפי גמרא, כדי לגרום לו להתמדה, ואח"כ הוסיף ונבחן גם על תוס', עד שהלך וגדל עד מאד.

היתה לו חביבות יתירה למס' עבודה זרה, ופלפל בה רבות ואף כתב עליה חידושים, ושמא משום שנקרא ע"ש מרדכי היהודי, ויהודי הוא תואר על הכופר בעבודה זרה (מגילה יג.).

היה מרבה לתבוע מחסידיו על לימוד התורה, פעם נכנס בשעת לילה לבית מדרשו שם עסקו בתורה, ושאל את הנוכחים מה עושים 'ווען ס'לערנט זיך נישט?' שתקו כולם מרוב אימה, אז המש"ך ואמר, מניחים פאטשיילע על הגמרא, וקמים מן הספסל, ומתהלכים אנה ואנה בחשבון הנפש, עד שהלב נפתח שוב לתורה.

היה בחור שעמד להילקח לעבודת הצבא, על כן נסע אל הרבי, והגיע בזמן תפילת שחרית, התייצב הבחור סמוך ונראה למקום עומדו של הרבי, והניח תפילין תוך כדי שהוא מפזם לעצמו ניגון חרישי, לפתע הסתובב הרבי לעברו וקרא לעומתו, 'הסח בין תפילה לתפילה, חוזר עליה מעורכי המלחמה'... ותיכף חזר לתפילתו, ובזה פעל הרבי עבורו את הישועה.

רבינו השאיר אחריו חיבור נפלא הנקרא בשם 'מדרש משה', שהוא מלא וגדוש בחידושים בתורה וחסידות, אמנם אביו הרה"ק רבי ישראל מפילוב כבר הסתפק בענין כתיבת חיבורים, שמצד אחד לא היה רצון אבותיו מקאצק זצ"ל לכתוב את דבריהם ולפרסם אותם בעולם משום הצנע לכת, ומאידך חשש פן בימי הגלות ח"ו יישכח כל עבודת אבותיו הק' בעולם, וח"ו כל העבודה תהיה כמצוות אנשים מלומדה, ולמעשה בעצת הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגוסטינין קרב אל המלאכה ופירסם את חידושי אביו ר' דודל קאצקער בספר אהבת דוד.

אחיו של רבינו שהדפיס הספר מדרש משה, כותב שבוודאי רצה אחיו שידפיסו ספרו שכן ראינו שיגע הרבה בכתיבת החיבור וגם קרא את שם הספר, ובוודאי טעמו בכדי לקיים מצוות ושננתם לבניכם אלו התלמידים, ובזה גם אחר פטירתו יהיו לומדים מחיבורו הקדוש.

ונציין דבר אחד מדברי תורתו על מה שאמרו חז"ל (ברכות ו:): אגרא דבי הילולא מילי, ופירש רש"י לשמח את החתן בדברים, הכוונה בזה, לחזקו שבידו ובכוחו לקיים 'קדש עצמך במותר לך, ושהבא לטהר מסייעין אותו' (מדרש משה, דרושי נישואין תרע"ג).

וראה בספה"ק פלא יועץ (ערך חתן) שעיקר שמחת חתן תהיה להודיעו חיבתו לפני המקום, שמחלו לו על עוונתיו כדאמרו חז"ל (ירושלמי בכורים ג, ג) שהנושא אישה מוחלין לו על כל עוונותיו.

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

אחר הבדלה

פרשת תצווה תשפ"ג לפ"ק

השבוע היארציית של הרה"ק ר' העניך מאלכסנדר זי"ע, היה תלמידם של הרה"ק רבי שמחה בונם מפשיסחא זי"ע, ואח"כ נסע לקאצק, אחר פטירת הרה"ק מקאצק נסע לחידושי הרי"ם ואח"כ נהג נשיאותו. ישנו גם מכתב המלצה מאא"ז הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע, בו ממליץ לקבלו לרבנות.

הרה"ק רבי העניך היה כהן, ופעם בעת פדיון הבן ביומא דהילולא של הרה"ק מקאצק, עשה סעודה גדולה, ונתן רשות להשתתף רק לחסידים שעוד הסתופפו בקאצק, ונשא דברים נפלאים אודות רבותיו, וכן בענין התקרבותו לפשיסחא וקאצק, וסיפר שלא נסע מיד לקאצק, אלא היה הפסק בינתיים של בערך חצי שנה, וניסה קודם לנסוע לפשיסחא, וראה שם את הרה"ק מווארק, שעומד בהכנעה גדולה בפני הרבי ר' אברהם משה'לע, אך הוא לא ראה זאת בעין יפה, ושאל את הרה"ק מווארק מפני מכניע עצמו כל כך, וענה לו הרבי מווארק בחריפות, ונשאר בכתובים רשימה מהפדיון הבן שנכתב על ידי חסיד אחד שהיה בין המשתתפים בסעודה ההוא.

אחד הדברים שבולט באמרותיו המה ענוה ושפלות, וכך ביאר את הפסוק, מאין יבא עזרי, עזרי מעם ה'. כשהאדם יודע שאינו יכול להושיע את עצמו, דהיינו כשהוא בענוה ושפלות, מעתה עזרי מעם ה', בודאי יושיעו ה'.

וכן היה מספר בשם הרה"ק הרבי מלובלין זי"ע, שסיפר א ווערטל'דיגע מעשה, שפעם אחת היו צריכים להתווכח עם גלח רשע, כפי שהיה רגיל

בתקופה ההוא, שהיו כופים את הרבנים להשתתף בוויכוח, ואם הפסידו יכלו לגזור ח"ו להגלות את בני ישראל מן העיר וכדומה.

היה גלח בעיירה אחת שקבע שצריך להתווכח עימו, ואם יפסידו יזרקו את היהודים מן העיר. רב העיר היה אובד עצות, וחיפש מי יוכל לעמוד לוויכוח, עם רשע זה שהיה מלומד גדול וחד לשון, חיל ורעדה היה מפני הוויכוח המתקרב ובא, ויהי היום והחייט של העיירה נכנס לרב והציע שהוא מוכן לילך לוויכוח, למרות שלא ידעו איך יעשה, כי בכל אופן לא היה כל עצה אחרת, הסכים הרב להליכתו.

בפתיחת הוויכוח בפני מאות גוים משולהבים, לגלג הכומר על שהביאו לפניו חייט פשוט, והעליב בו, והציע בזלזול שהחייט יכול לפתוח ולשאל את השאלה הראשונה, והיה מוסכם שהראשון שאינו יודע תשובה הפסיד הוויכוח, החייט פנה בשאלה לכומר, האם תוכל לומר לי התרגום של 'איני יודע', השיב לו הכומר: שאינו יודע... כל הגוים תיכף ומיד מחאו כפיים לחייט, שניצח את הכומר שהודה שאינו יודע... את הכומר היכו במקלות, והגזירה התבטלה, ובני ישראל נשמו לרווחה.

כאשר שאלו את החייט איך עלה בידו רעיון נפלא זה, השיב בתמימות, שאין כאן כל חכמה, אלא הוא לומד חומש רש"י עם 'עברי-טייטש', וראיתי שעל התיבות 'איני יודע' כותב העברי טייטש שאינו יודע, נשאתי קל וחומר, אם הוא העברי טייטש הקדוש אינו יודע, איך הערל הטמא הזה ידע?!... ממעשה זה לימד הרבי מלובלין, שלפעמים התמים שאינו יודע, מגיע הרבה יותר רחוק מכל הפקחים והחכמים.

עוד סיפר הרה"ק ר' העניך זי"ע, כשהיה נער צעיר למד אצל מלמד זקן, לימים חלה ונטה למות, כשהגיעה שעת הגסיסה התאספו ובאו אליו אנשי חברה קדישא ואמרו לו לעשות תשובה, ענה להם המלמד: **נישט קיין תשובה, איז אויך א תשובה...** כלומר, שגם אחד שאינו יודע להשיב, ואומר איני יודע, גם זה סוג של תשובה. כמו כן, מי שמודה שאינו יודע איך לעשות תשובה מרוב חטאיו גם זה מדרכי התשובה. ובזה ביאר מה ששנינו לדעה אחת, שיום הכיפורים מכפר לשבים 'ולשאינם שבים'. היינו אף לאלה שמרגישים שאין להם פתחון פה להתחיל בתשובה.

הרה"ק רבי יעקב מראדזימין שלח פעם לקרוא לו בגלל איזה ענין, והזהירו שאם לא יבא אליו וועט ער עם פארווארפען פון אלע מדריגות, [יפעול להפילו ממעלתו, עד שיפסיד כל המדריגות], השיב לו רבי העניך, **אותי אי אפשר להשליך, כי לכל מקום שתרצה להשליכנו, שם אני כבר נמצא...** והוא כמו מי שנמצא על סולם אפשר להשליכו, אך מי שנמצא על הריצפה אין יכול ליפול. כי לענו ושפל ברך אי אפשר לעשות כלום.

פעם הגיע אליו נכדו לקבל הדרכה קודם הבר מצוה, על כן נתן לו הדרכה בדרך מליצה, ושאל אותו: היודע אתה כמה היא הגימטריא של תיבת 'בראשית'? ענה הנכד: תשע מאות ושלוש עשרה. אמר לו זקנו: תוציא את השי"ן ואח"כ תעשה שוב חשבון, ענה תרי"ג, ואז איחל לו שיזכה לתרי"ג מצוות, הקשה הנכד וכי אם אין תואם הגימטריא אפשר להוציא אותיות, אם כן מכל תיבה אפשר לעשות גימטריא?

ענה לו זקנו הרה"ק רבי העניך, נאמר בתפילות ימים נוראים, 'לברית הבט ואל תפן ליצר', יצ"ר גימטריא ג' מאות שהוא שי"ן, ואז נשאר בתיבת בראשית אותיות 'ברית' [וכן א'], על כן דע לך, מלכתחילה מקבל כל אחד כמנין בראשית היינו תרי"ג מצוות עם יצ"ר, אך אם יוריד השי"ן דהיינו שינצח את היצר, אזי ישאר עם התרי"ג מצוות. וזה מרומז בתפילה 'לברית הבט ואל תפן ליצר'.

יש משל ידוע ממנו, שהיה בן כפר שעשה סעודה גדולה לבני העיר, בעת שגמר בנו ללמוד לקרוא את הא' ב' עם נקודות, ובתוך המסיבה בחנו בפני קהל ועדה, קמץ אלף וכו', ושאלו איזה ניקוד יש מתחת לכל אות והשיב כהוגן, אך כשהגיע לאות ה"א סירב הקטן לומר מה יש מתחתיו, וכמה ששידלו לומר עדיין עמד בסירובו, עד שאביו לקח מקל בידו ושאלו, מה יש מתחת לה"א? כאשר ראה כי כלתה איליו הרעה, השיב הילד: "חשבתו שאינך רוצה שאגלה, אך תחת הה"א נמצא הכבש שגנבת..." (בלשון יודיש 'היי' הכוונה לתבן).

וביאר חסידים שה"א אחרונה רומז להתגלות השכינה בעולם, ומאיזה טעם אינו מתגלה כהוגן, כי יש כבש גנוב, היינו פגמים וקלקולים.

ובדרך זה ביאר ר' העניך את הכתוב בפרשת הקללות, תחת אשר לא עבדת את ה' אלקיך בשמחה. ותמהו כל המפרשים, מהו החומר הגדול בזה שהיה חסר שמחה, הלוא קיים את המצוות, אלא החסרון הוא, מה מונח מתחת לזה שאינו יכול לעבוד בשמחה, בוודאי ישנו כאן כבש גנוב איזה פגמים, שמפני זה אינו יכול לעבוד את ה' בשמחה, וזהו הטענה עליו.

יהי רצון שנזכה לאור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה, שמחה ונחת והרחבת
הדעת דורות ישרים מבורכים בלב שמח, א גוטע וואך, א פרייליכע וואך, א
לעכטיגע וואך.

בס"ד

בית המדרש דהסידי אמשײנאוו

בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave.

הזמנה של מצוה

הגנו בזה להזמין את ידידנו ואנ"ש
לסעודת הילולא של

כ"ק מרן הרה"ק ר' יצחק זי"ע

בראשית כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שתתקיים מוצש"ק כי תשא

אור לי"ט אדר תשפ"ג לפ"ק

למספרם Mar 11

בבית מדרשינו בשעה 9:00

זכות בעל ההילולא יגן עלינו

להיוושע בכל מילי דמיטב

הגבאים

מי שבדצונו להשתתף בהוצאת הסעודה

יפנה לד' נחום ערליך הי"ו 347-482-7836

כל מי שקיבל עליו ללמוד משניות נא לסיימו עד זמן הג"ל

השבת נועם הנשמות

הננו להודיע מי להגל שבתא דריגלא
שבת שלפני יומא דהילולא של

מרן אדמו"ר הרה"ק רבי יצחק זי"ע

במלאות ל' שנים לפטירתו

נתכנס מולנו בליל ש"ק פרשת מי תשא – פרה, לסדר
אסיפתן זו טהרתן

לאסיפת מרעים ולהתוועדות חסידים

להעלות זכרונות במשנתו, ניצוצין דאשא וזיקוקין דנורא
מדמותו המאירה

בהשתתפות תלמידיו וזקני החסידים

בשעה 10:00

יזכור אהבתם ויחיה זרעם

לנדב הוצאות אצל הר"ר נחום ערליך הי"ו 347-482-7836

